

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	USPSP/SOPO/DoE/002/24
Názov predmetu	Epistemológia a metodológia vedy
Rozsah	1P + 2S
Počet kreditov	6
Vyučujúci	prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienky absolvovania predmetu a hodnotenia výsledkov študenta sa riadia Študijným poriadkom Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Súčasťou hodnotenia je aj aktívna participácia na výuke, správne a včasne vypracovanie úloh zadaných v rámci predmetu, vypracovanie a obhajoba vedeckej eseje. Za tieto aktivity môže študent získať až 45% celkového hodnotenia. Záverečné hodnotenie bude realizované ústnou skúškou, za ktorú študent môže získať maximálne 55% bodov z celkových 100%. V prípade individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50 % účasť na vyučovaní (pozri Študijný poriadok Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, § 13). Stupnica hodnotenia:

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56% % z celkových 100% bodov. Stupnica hodnotenia: A (výborne) 100% – 92%, B (veľmi dobre) 91% – 83%, C (dobré) 82% – 74%– 65%, E (dostatočne) 64% – 56%, FX (nedostatočne) 55% – 0%.

Výsledky vzdelávania

Absolvovaním predmetu študent získa :
teoretické poznatky z oblasti teórie vedy,
prehĺbi si poznatky z oblasti filozofie a metodológie,
vedomosti o súčasných trendov v oblasti vedeckého myslenia,
poznatky o vplyve globalizácie na oblasť vedeckého poznania.

Absolvovaním predmetu študent nadobudne zručnosti:
dokáže identifikovať jednotlivé prístupy vo vede,
aplikovať vedeckú etiku vo vedeckej práci,
aplikovať teoretické poznatky do empirického poznávania prirodzeného ľudského sveta, vedecky argumentovať.

Absolvovaním predmetu študent získa kompetencie, vrátane prenositeľných kompetencií:
precízne plánovať a realizovať pracovné procesy posilní si kompetenciu kriticky myslieť.

Stručná osnova predmetu

- 1) Úvod do vedy a vedeckého myslenia. Epistemologické hľadisko
- 2) Formy a spôsoby ľudského poznávania; veda ako špecifický spôsob poznávania 3) Empiricizmus /pozitivismus
- 4) Popper a falzifikacionizmus/falibilizmus . Limity falzifikacionizmu
- 5) Kuhn a teória vedeckých revolúcií
- 6) Lakatos a výskumný program

- 7) Feyerabend a epistemologický anarchizmus
- 8) Hlavné paradigmy v sociálnych vedách: pozitivizmus, interpretativizmus, kritický realizmus
- 9) 9) Epistemologické prístupy k vede: Ako sociálni pracovníci vedia čo majú robiť?
- 10) Skepticizmus vo vede: kríza vedeckého poznania
- 11) Veda a moderný svet
- 12) Záverečné zhrnutie

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P

Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 8

Metóda štúdia: prezenčná

Forma štúdia: externá

Odporúčaná literatúra

- BERKELEY, G. 2004. Esej o nové teorii vidění. Pojednání o principech lidského poznání. Praha: OIKOYMENH, ISBN 80-7298-112-9
- BSCHIR, K., J. SCHAW (Eds.) 2021. Interpreting Feyerabend Critical Essay. New York: Cambridge University Press. ISBN:9781108575102. DOI: <https://doi.org/10.1017/9781108575102>
- FAJKUS, B. 2005. Filosofie vývoj, současnost a perspektivy a metodologie vědy. Praha: Akademie, ISBN: 80-200-1304-0
- FILKORN, V. 1998. Povaha súčasnej vedy a jej metódy.: VEDA, ISBN: 80-224-0564-7
- HARRÉ, R., G. R. GILLET. 2001. Diskurz a myseľ. Úvod do diskurzívnej psychológie. Bratislava: IRIS, ISBN: 80-89018-08-4
- HOLTON, G. 1999. Věda a antivěda. Praha: Academia, ISBN: 80-200-0717-2 KUHN, T. Štruktúra vedeckých revolúcií. Bratislava
- LAKATOS, I. Falsification and the methodology of scientific research programmes. In: LAKATOS, I., MUSGRAVE, A. (Eds.), Criticism and the Growth of Knowledge. New York: Cambridge University Press. pp. 91-195 (1970)
- LEHRER, K. 1999. Teória poznania. Bratislava: INFOPRESS, ISBN:80-85402-34-3 LOCKE: J. 1983. Rozprava o ľudskom rozume. Bratislava: Pravda:
- MANDA, V. 2005. Teória poznania Johna Locka. Bratislava: IRIS, ISBN 80-89018-88-2
- PATOČKA, J. 2003. Úvod do fenomenologickej filozofie. Praha: OIKOYMENH, ISBN: 80-7298-064-5
- POPER, K. The Logic of Scientific Discovery. London: Routledge. ISBN 9780415278447
- RYBÁR, J. 1997. Úvod do epistemologie Jeana Piageta. Bratislava: IRIS. ISBN 80-88778-43-3

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

: - časová záťaž študenta: 180 hodín, z toho:

Prezenčné / (P, S, C): 8 samoštúdium: 172 hodín aktualizácia informácií, práca s legislatívou: príprava a vyplňovanie tlačív a formulárov: iné: